

Postbefordret blad
(8245 ARB)
Blad nr. 57439

Modtager: «navn»
«att»
«adresse1»
«adresse2»
«postnrby»

Navn: «brugernavn»
Kode: «adgangskode»

Adgangskoden til www.samtid.dk

skal bruges når basen beder om den, men bemærk at det normalt er nok at taste den ind én gang. Herefter husker din computer selv koden.

Det er vigtigt, at du taster navn og kode præcist ind med mellemrum og store og små bogstaver. Koden må bruges på alle skolens maskiner, samt på jeres private maskiner

Temaer

I avisen Samtid skriver vi normalt i temaer. Her udnytter vi internetmediets vigtigste egenskab, som er at forbinde relevante informationer direkte, så du kan læse den del af informationsmængden, som du finder mest interessant her og nu.

Tema-opbygning

Typisk består et tema af en grundartikel, der opridses emnet i en større sammenhæng. Der vil normalt være en stribe nye artikler om emnet, samt en række henvisninger til andre relevante artikler om samme emne.

F.eks. skrev vi i vores tema om terrorisme i forbindelse med katastrofen den 11. september 2001 en lang række artikler: Vi spurgte om, hvad der skete, og hvordan det undgås fremover. Vi skrev også om Afghanistan og fortalte i artiklen "Meninger" om, hvad alverdens aviser skrev om "Terror".

Forlaget Hedeskov

Redaktion: Jan Møgelbjerg (ansvh.)
Sven Skovmand

Adresse: Forlaget Hedeskov
Hadrupvej 78
8300 Odder.

Tlf. 7020 1864
E-mail: samtid@samtid.dk

Medier og krig

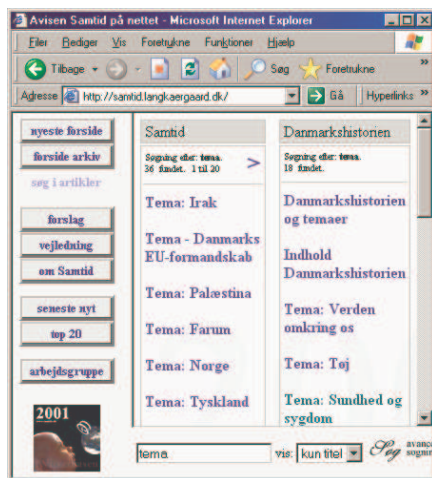
Prøv også at se i forsidearkivet og vælg forsiden fra 6. oktober 2001. Her er der et ekstra tema om mediemisbrug, hvor vi redegjorde for de erfaringer, der tidligere har været med medierne i forbindelse med opstarten på krigen mellem Irak og USA og resten af verden. Et lærerigt eksempel på, at vi skal passe på med medierne.

Livsvilkår i EU og ansøgerlandene

Vi har det sidste år også skrevet temaer om livsvilkår i en række forskellige EU-lande, indtil nu England, Irland, Tyskland, Italien, Sverige og Norge. Og er vi på vej med en række beskrivelser af seks af de nye ansøgerlande: Polen, Estland, Ungarn, Slovenien, Tjekkiet og Slovakiet, som vi regner med at have klar i løbet af de næste par uger.

Nemt at finde et tema

Du skal blot søge på ordet "tema" evt. sammen med det emne som du søger informationer om.

Her er der søgt på tema i Danmarkshistorien. Bemærk det første tema i højre spalte, det er en komplet oversigt over organiseringen af artiklerne i Samtids Danmarkshistorie.

1. nov. 2002 28. Årgang, nummer 3.
Redaktion: Jan Møgelbjerg (Ansvh.)
Sven Skovmand

3

Kontakt avisen eller redaktionen på tlf. 7020 1864

Tema: Dødsstraf

Selv om mange lande har afskaffet dødsstraf i de seneste år, går andre den modsatte vej og straffer hårdere, end de gjorde for nogle år siden.

En undersøgelse for et par år siden viste, at en femtedel af danske vælgere ønsker dødsstraffen genindført. Langt de fleste støtter dog den mere humane politik, som stort set har været gældende i Danmark i mere end 125 år.

Når vi skriver »stort set«, er det fordi dødsstraf blev taget i brug anden verdenskrig i det såkaldte retsopgør. Det kan du læse mere om i Samtids Danmarkshistorie i artiklen [Befrielse og retsopgør](#). Retsopgøret viste, at folkestemningen hurtigt kan skifte.

Danmark kunne have fejret 100 år uden henrettelser

Ellers var det allerede fra omkring 1870 almindelig praksis at lade alle dødsdømte afsones en fængselsstraf på livstid. En enkelt fange blev dog henrettet i Horsens i 1892. Han var selv overbevist om, at han fortjente at dø, og han overfaldt fangevogterne, indtil han fik sin vilje.

Da Danmark i 1930 fik en helt ny straffelov, blev dødsstraffen formelt afskaffet i fredstid. Først i 1978 blev særloven fra tiden efter den tyske besættelse ophævet, og den militære straffelov blev ændret, så hverken civile eller militærpersoner kan henrettes for landsforræderi eller krigsforbrydelser.

Hvis du vil vide mere om love og straf i Danmark, kan du læse [Tema: Lov og ret](#).

Samtids Danmarkshistorie

Gå ind på www.samtid.dk og vælg Danmarkshistorien: Hvis du gør det, får du resultater fra begge baser når du søger på et emne. Søg f.eks. på "tema lov"

Danmark var sammen med andre nordeuropæiske lande blandt de første lande, der gik væk fra dødsstraf. Først i løbet af 1960'erne blev eksemplet fulgt af de fleste øvrige lande, og EU optager ikke lande, hvor dødsstraffen ikke er afskaffet.

Dødsstraffen er på retur, men med undtagelser Siden kommunismens sammenbrud har de fleste østeuropæiske lande enten afskaffet dødsstraffen eller undlader at fuldbyrde den. Dette gælder også de tidligere delstater i Sovjetunionen med undtagelse af Kirgisistan i Centralasien. Derimod har Japan bevaret dødsstraffen og udfører den på en særdeles brutal måde, idet de dødsdømte først få timer før henrettelsen får at vide, at de skal dø.

Menneskerettigheds-organisationen Amnesty International oplyser, at dødsstraffen siden 1985 er afskaffet i 40 lande. I alt har 75 lande helt afskaffet dødsstraffen, mens 20 lande ikke har foretaget henrettelser i mere end 10 år. 16 lande har kun dødsstraf efter militære love.

Tilbage er 84 lande med dødsstraf, men også de fleste af dem er tilbageholdende med at bruge den. Kun ca. 20 lande har haft et stigende antal henrettelser i de sidste 10 år.

Mest bemærkelsesværdig blandt disse 20 lande er USA. Mens alle andre vestlige demokratier har vendt dødsstraffen ryggen, henrettes flere og flere amerikanere. Du kan læse mere om den amerikanske brug af dødsstraf i artiklerne [Hvor mange dommere når Bush at udnævne?](#) [artikel 20010004] og [Kan DNA-prøver slå dødsstraffen ihjel?](#) [artikel 20000026]. Sidstnævnte handler om det problem, amerikanerne i mange år har forsøgt at overse, nemlig at der ikke er nogen garanti for at man henretter de rigtige.

Uskyldige bliver dømt

Ifølge Amnesty er 98 dødsdømte i USA blevet løsladt som uskyldige i de sidste 30 år. I samme periode er omkring 550 blevet henrettet, og ingen

kan sige med sikkerhed hvor mange af dem, der rent faktisk var skyldige.

En af de mest kendte dødsdomme, hvor der er tvivl om skylden, er sagen om Mumia Abu-Jamal, der sad 20 år på dødsgangen for et mord, mange tvivler på at han har begået. Hans dødsdom er i år blevet omstødt, men han har ikke fået nogen ny retssag til at afgøre, om han er skyldig eller ej. Læs om Mumia Abu-Jamal i artiklen [Dansk støtte til kampen mod USA's dødsstraf](#).

Udover kritikken af de mange henrettelser bebrejdes USA også dødsdomme over f.eks. evnesvage og helt unge mennesker. Det er ellers noget, der finder sted i lande, som USA normalt selv kritiserer for ikke at overholde menneskerettighederne. For eksempel Pakistan, der sidste år henrettede en ung mand, der havde begået et drab som 13 årig.

Hårde straffe og forseelser, vi ikke forstår

Pakistan har til dels baseret sin lovgivning på "Sharia", den muslimske retsopfattelse, hvor der både straffes hårdt, og straffes for forseelser, som ikke er kriminelle i den vestlige verden. Langt fra alle muslimer og muslimske lande støtter Sharia, som i øjeblikket er særligt i fokus på grund af sagen om stening af en nigeriansk kvinde.

Vi kigger nærmere på "Sharia" i to artikler: [1200 år gamle regler giver ikke plads til kvindefrigørelse](#) og [Sharia splitter muslimer i hele verden](#).

Andre temaer på samtid

Vi skriver konstant nye temaer. Søg på ordet tema på [www.samtid.dk](#). Der finder du f.eks.:

- Irak
- Danmarks EU-formandskab
- Palæstina
- Farum
- Tyskland
- Norge
- Sverige
- Italien
- Irland
- Storbritannien
- Valg 2001
- USA efter terror-angreb
- Mediemisbrug
- Terrorisme

Inspiration

Her er nogle forslag til, hvordan du kan komme i gang med at bruge [www.samtid.dk](#):

Eksempel (En god forretning ?)

Tema Irland

Lav en søgning på "Irland".

Læs artiklen "[Irland og kultur](#)".

Diskuter afsnittet "En god forretning".

Vurdér om Danmark kan lære noget af Irland. Og få selv gode idéer til hvordan man kan udvikle et kultur-område.

Eksempel (Børn og forældre i Sverige)

Find temaet om Sverige.

Læs om de svenske skoleelever.

Hvorfor tror I de får varm mad i skolen? Diskutér om det er en god ide på jeres skole. Hvis ja, hvad vil I så gøre for at få varm mad på jeres skole?

Læs afsnittet om ombudsmanden, læs de tilhørende artikler. - Find evt. andre materialer om "ombudsmanden" ude på nettet.

Diskutér om det er godt, at et land har en ombudsmand.

Læs evt. afsnittet om orlov til de svenske forældre. Og sammenlign med de danske regler omkring sygdom hos børn.

Eksempel (Kontrolleret natur)

Inddæmning og oversvømmelse
Vælg "vis resume" (til højre for søgefeltet)
Lav en søgning på "oversvømmelse"

Læs artiklernes resuméer.
Lav herefter en søgning på "Skjern"

Diskutér nu om der er nogen fællestræk mellem de to grupper af artikler.

Udvælg nogle relevante artikler.
Diskutér de to modsatte tendenser, undersøg evt. hvad man kan gøre ved de europæiske floder og deres oversvømmelser.

Aktuelt netop nu på [www.samtid.dk](#)

Mange har ikke allergi, selv om de tror det

Mange mennesker, især unge kvinder, mener selv, at de lider af fødevarerallergi. I virkeligheden er de fleste aldrig blevet undersøgt af en læge, og der er stor sandsynlighed for, at de simpelthen lever for usundt eller har stress.

Emneord:

Mad, Fødevarer, Ernæring, Børn, Sundhed, Allergi

Rygere i farezonen for misbrug

Når unge starter tidligt med at ryge, bør omgivelserne se det som et advarselstegn. Et projekt i Ringsted viser, at der er en markant forskel mellem rygere og ikke-rygere, når de senere skal sige ja eller nej til alkohol, hash og narkotika.

Emneord:

Rygnig, Cigaretter, Tobak, Alkohol, Misbrug, Narkotika, Hash, Forebyggelse, Ringsted, Børn, Unge, Kriminalitet

Farbøder skal betale farthjælp

Et forsøg med at give bilister satellit-hjælp til at holde hastighedsgrænserne var ved at gå i vasken, men nu kommer der penge fra de automatiske fartfælder. Forsøg i Sverige viser at pengene er godt givet ud, fordi satellitterne redder menneskeliv.

Emneord:

Børkop, Biler, Fartgrænser, Trafiksikkerhed, Færdselssikkerhed

Rockere kommer i dobbeltild

Nu vil kommuner og politi gå sammen for at stoppe rockerne ved at stille spørgsmålet: »Hvordan kan mennesker, der ikke tjener penge, have dyre biler, motorcykler og huse?« Samtidig har retsvæsenet fået et nyt middel i kampen mod banderne ved at vidner ikke behøver møde den tiltalte i retten.

Emneord:

Rockere, Socialpolitik, Skat, Retsvæsen, Domstole, Vidner

Fysiklokalet er klassens skræk

Næsten halvdelen af landets skoler ser ud til at have problemer med sikkerheden i fysiklokalerne, og det er ikke et nyt problem. Nu kræver både elevorganisationer og politikere forbedringer.

Emneord:

Arbejds miljø, Folkeskolen, Skoler, Fysik, Kræft

250 nybagte bilister fik kørselsforbud

Overraskende mange unge er blevet ramt af den nye ordning med kørekort på prøve. Risikoen for at måtte tage flere køretimer og nye køreprøver skulle have afskrækket de nye bilister, men virkningen, har endnu ikke vist sig. Det kan betyde, at prøvetiden udvides fra to år til tre år.

Emneord:

Fartgrænser, Trafiksikkerhed, Færdselssikkerhed, Unge, Kørekort

Malariaen bliver stadig mere udbredt

Det passer ikke, når medierne antyder, at malariaen nu kan bekæmpes. Tværtimod bliver sygdommen mere og mere udbredt, oplyser Læger uden Grænser. Det skyldes først og fremmest, at u-landene ikke har råd til den rigtige medicin, skønt den kun koster 10 kroner pr. behandling.

Emneord:

Malaria, Sygdom, U-lande

Den Nigerianske kvinde Safiya Hussani, var dømt til døden ved stening når hun var færdig med at amme sit barn, men hun blev reddet af en procedurefejl.